

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Alþingi
b.t. velferðarnefndar
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Reykjavík 18. janúar 2016

1512050SA TP
Málalykill: 00.63

Efni: Frumvarp til laga um húsnæðisbætur - 407. mál 145. lþ.

Með tölvupósti frá nefndasviði Alþingis dags. 21. desember sl. var ofangreint þingmál sent til umsagnar.

Það frumvarp sem hér um ræðir er endurflutt, sbr. 788. mál frá síðasta löggjafarþingi. Sambandið lét þá í té meðf. umsögn og munu efnisatriði hennar hafa fengið umfjöllun á vettvangi velferðarnefndar og ráðuneytis áður en kom að endurflutningi málsins á þingi.

Hvað varðar almenn sjónarmið vísar sambandið til fyrri umsagnar og jafnframt umsagna um þau þrjú frumvörp önnur sem eru nú eru til þinglegrar meðferðar. Sérstök athygli er vakin á eftirfarandi tveimur atriðum:

1. Samspil milli stofnana og stjórnsýslustiga

Sambandið hefur lagt ríka áherslu á að lagarammi um framtíðarskipan húsnæðismála styðji við öflug, gagnkvæm samskipti milli stofnana og stjórnsýslustiga. Þar mun ekki síst reyna á þann aðila sem annast mun framkvæmd nýs húsnæðisbótakerfis.

Á fyrri stigum frumvarpsins var út frá því gengið að Tryggingastofnun ríkisins yrði sá framkvæmdaraðili. Við endurflutning málsins virðist hafa verið horfið frá þeirri skipan. Í staðinn kemur nú fram í 30. gr. frumvarpsins að ráðherra ákveði með reglugerð hvaða stofnun hann feli framkvæmd laganna.

Að mati sambandsins er afar óæskilegt að ekki liggi fyrir við afgreiðslu málsins hvaða ríkisstofnun muni fara með framkvæmd húsnæðisbótakerfisins. Hér er um að ræða veigamikinn málaflokk með veruleg útgjöld og tiltölulega flókna umsýslu þar sem reynir á samskipti við sveitarfélögin.

Telja verður eðlilegt að löggjafinn hafi hönd í bagga með að ákveða þá stofnanaskipan sem verður fyrir valinu, en fyrir liggur að ýmislegt kemur þar til álita, m.a. að framkvæmdin verði hluti af skattkerfinu eins og stungið er upp á í umsögn velferðarsviðs Reykjavíkurborgar.

Með sama hætti má ljóst vera að gildistaka laganna verður háð því að ákvörðun hafi verið tekin um það hver fari með framkvæmdina og að sá aðili hafi fengið nægjanlegt ráðrúm til þess að undirbúa verkefnið. Sá undirbúningur mun þurfa að eiga sér stað í samstarfi við sveitarfélögin þar eð þau munu eftir sem áður veita sínum skjólstæðingum frekari húsnæðisstuðning, að teknu tilliti til húsnæðisbóta.

Þannig er gert ráð fyrir því í 28. gr. frumvarpsins að viðkomandi sveitarfélag fái upplýsingar um greiðslur húsnæðisbóta til umsækjanda sem og um þá heimilismenn sem búsettir eru á heimilinu þannig að unnt sé að meta þörf þeirra á frekari húsnæðisstuðningi á grundvelli laga um félagsþjónustu sveitarfélaga, sbr. 32. gr. frumvarpsins. Áriðandi er að undirbyggja þessa samskipti vel og að framkvæmdaraðili af hálfu ríkisins setji sig inn í þarfir sveitarfélaga fyrir upplýsingar.

Af þessum ástæðum veldur óvissa varðandi framkvæmdina nokkrum áhyggjum sem og að gildistaka laganna kunni að dragast vegna lausra enda og innleiðingin því ekki verða jafnmarkviss og heildstæð og að var stefnt.

2. Skattaleg meðferð húsnæðisbóta og frekari húsnæðisstuðnings

Í vinnu við framtíðarskipan húsnæðismála hafa fulltrúar sambandsins gengið út frá því að húsnæðisbætur og frekari húsnæðisstuðningur sveitarfélaga teljist ekki til skattskyldra tekna í skilningi laga nr. 90/2003. Bætur skv. nýju kerfi séu því undanþegnar skattskyldu með sama hætti og nú gildir um húsaleigubætur (almennar og sérstakar) samkvæmt lögum nr. 138/1997, um það efni.

Umsögn ríkisskattstjóra um frumvarpið kemur því á óvart, en í henni er m.a. greint frá því að hinar nýju bætur muni að óbreyttu teljast skattskyldar tekjur hjá einstaklingum sem veita þeim viðtöku.

Sambandið leggur megináherslu á að úr þessu verði bætt við meðferð velferðarnefndar á frumvarpinu og að undanþága frá skattskyldu verði tryggð í 32. gr. frumvarpsins, sem fjallar um breytingar á öðrum lögum. Undanþága vísi bæði til húsnæðisbóta sem og frekari húsnæðisstuðnings sveitarfélaga. Þá verði viðbót við lög um félagsþjónustu sveitarfélaga, sem fjallað er um í 2. tölul. 32. gr. frumvarpsins, með eftirfarandi hætti:

Sveitarfélögum er heimilt að veita frekari stuðning vegna húsnæðiskostnaðar í samræmi við nánari reglur sem sveitarstjórn setur. Ráðherra skal árlega, að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga, gefa út leiðbeinandi reglur til sveitarstjórna um framkvæmd frekari húsnæðisstuðnings ásamt viðmiðunarfjárhæðum. Sveitarstjórn skal setja nánari reglur um stuðninginn á grundvelli leiðbeininga ráðherra. Reglur sveitarstjórnar skulu birtar í B-deild Stjórnartíðinda.

Samband íslenskra sveitarfélaga veitir velferðarnefnd Alþingis fúslega allar nánari upplýsingar og skýringar sem þörf er á. Jafnframt eru fulltrúar sambandsins reiðubúnir að mæta á fund nefndarinnar verði þess óskað.

Virðingarfyllst

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Karl Björnsson
framkvæmdastjóri